

Tiedotus

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 44/15
Luxemburgissa 28.4.2015

Unionin tuomioistuinjärjestelmän uudistaminen

Euroopan unionin tuomioistuin on äskettäin tehnyt unionin tuomioistuinjärjestelmän uudistamista koskevan ehdotuksen, joka on Euroopan unionin neuvoston sille antaman periaatteellisen hyväksynnän jälkeen tällä hetkellä Euroopan parlamentin tutkittavana. Uudistusehdotus on ensiarvoisen tärkeä, koska sillä pyritään vahvistamaan lainkäytön tehokkuutta kestäväällä tavalla unionin kansalaisten etujen turvaamiseksi.

Ehdotuksen tausta: asiamäärän kasvu ja oikeudenkäyntien liiallinen kesto

Unionin yleinen tuomioistuin on ollut jo useita vuosia erittäin vaikeassa tilanteessa, joka johtuu sen käsiteltäväksi saatettujen asioiden jatkuvasta lisääntymisestä: kyseisessä tuomioistuimessa vireille saatettujen asioiden määrä on kasvanut vuoden 2000 398:sta vuoden 2014 912:een. Tämä huikea kasvu vaikuttaa rakenteelliselta ja uhkaa jatkua.

Tilanteesta selviytymiseksi on jo ryhdytty useisiin toimenpiteisiin, joilla on saavutettu merkittäviä tehokkuushyötyjä ja erinomaisia tuloksia ratkaistujen asioiden määrässä. Ponnisteluista huolimatta unionin yleinen tuomioistuin ei ole pystynyt hidastamaan vireillä olevien asioiden varaston kasvuvauhtia. Tästä seuraa, ettei unionin yleinen tuomioistuin pysty nykytilanteessa selviytymään kestäväällä ja tehokkaalla tavalla niiden asioiden kasvaneesta määrästä ja vaikeusasteesta, jotka sen on käsiteltävä.

Tämän rakenteellisen ja kasvavan epätasapainon vuoksi erityisesti monitahoisten – kuten taloudellisia kysymyksiä koskevien – asioiden käsittelyaika on kasvanut. Tässä yhteydessä on muistutettava, että oikeudenkäynnin liiallinen kesto saattaa merkitä sitä, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklassa jokaiselle annettua oikeutta saada asiaansa tuomioistuinratkaisu kohtuullisessa ajassa loukataan, minkä seurauksena unioni voi joutua maksuvelvolliseksi vahingonkorvauskanteen yhteydessä, mistä aiheutuvat taloudelliset seuraukset rasittavat unionin talousarviota. Unionin yleisessä tuomioistuimessa onkin saatettu vuoden aikana vireille jo **viisi vahingonkorvauskannetta**, joilla vaadittujen korvausten yhteismäärä on **26,8 miljoonaa euroa**.

Unionin tuomioistuimen ehdottama ratkaisu

Unionin tuomioistuin teki tähän haasteeseen vastaamiseksi jo vuonna 2011 ehdotuksen, jossa muun muassa esitettiin unionin yleisen tuomioistuimen tuomarien määrän kasvattamista 27:stä 39:ään. Kyseinen Euroopan komission puoltama, Euroopan parlamentin ensimmäisessä käsittelyssä hyväksymä ja neuvoston periaatteellisesti hyväksymä ehdotus ei kuitenkaan toteutunut, koska jäsenvaltiot eivät päässeet sopuun lisätuomareiden nimittämistavasta.

Unionin tuomioistuin kehitti ehdotustaan vuonna 2014 neuvoston puheenjohtajamaan kehotuksesta tilanteen huononnettua vuodesta 2011.

Ajantasaistetulla uudistusehdotuksella pyritään vahvistamaan unionin tuomioistuinjärjestelmän yleistä tehokkuutta ja toteuttamaan **rakenteellisia ja kestäviä** ratkaisuja.

On tärkeää korostaa, että ehdotus on tulosta toimielimen muodostavien kolmen tuomioistuimen (unionin tuomioistuin, unionin yleinen tuomioistuin ja virkamiestuomioistuin) välillä käydyistä tiivistä keskusteluista ja ajatustenvaihdosta, joiden yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin asettui virkamiestuomioistuimen kannattamana yhden erityistuomioistuimen perustamisen kannalle. Koska kokemukset (erityisesti lakimiesavustajien määrän kasvattamisesta ja erityistuomioistuimen perustamisesta) osoittavat, ettei muuta kestävä vaihtoehtoa ole olemassa, toimielintä edustava unionin tuomioistuin teki ehdotuksensa, joka on tällä hetkellä unionin lainsäätäjän käsittelyssä.

Mistä unionin tuomioistuimen ehdotus koostuu?

Unionin tuomioistuin ehdottaa 21 tuomarinviran perustamista unionin yleisen tuomioistuimen vahvistamiseksi kolmessa vaiheessa seuraavalla aikataululla:

- vuonna 2015 unionin yleiseen tuomioistuimeen otetaan 12 uutta tuomaria
- vuonna 2016 unionin yleisen tuomioistuimen jäsenten vaihtumisen yhteydessä tuomareiden määrää kasvatetaan seitsemällä siten, että virkamiestuomioistuin yhdistetään unionin yleiseen tuomioistuimeen, jolloin unionin yleisen tuomioistuimen tuomareiden määrä nousee 47:ään
- vuonna 2019 unionin yleisen tuomioistuimen seuraavan jäsenten vaihtumisen yhteydessä tuomareiden määrää kasvatetaan edelleen yhdeksällä, jolloin tuomareita on yhteensä 56.

Tällainen kolmivaiheisuus on perusteltu tuomioistuintoimintaan (tarve seurata unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettujen asioiden määrän kehitystä) ja talousarvioon (ehdotetun uudistuksen seurausten tasoittaminen useammalle varainhoitovuodelle) liittyvistä syistä.

On muistutettava, ettei uudistuksella vastata ainoastaan unionin yleisen tuomioistuimen välittömiin tarpeisiin vaan pyritään ennen kaikkea vahvistamaan koko unionin tuomioistuinjärjestelmän tehokkuutta kestävällä tavalla.

Ensinnäkin unionin yleinen tuomioistuin voi uudistuksen toteuttamisella **pysäyttää vireillä olevien asioiden määrän kasvun** ja aloittaa varastojensa purkamisen. Tämän seurauksena unionin yleisessä tuomioistuimessa käytävien oikeudenkäyntien kesto lyhenee ja riski unionin tuomitsemisesta ratkaisun antamista kohtuullisessa ajassa koskevan velvollisuuden noudattamatta jättämisestä pienenee.

Lisäksi unionin **tuomioistuinlaitoksen rakenne** yksinkertaistuu, sen yleinen tehokkuus vahvistuu ja sen oikeuskäytännön yhtenäisyys lisääntyy, sillä ainoastaan yksi tuomioistuin eli unionin tuomioistuin on vastuussa oikeussääntöjen tulkinnan yhdenmukaisuudesta kaikki muutoksenhakuasiat käsittelevänä tuomioistuimena.

Unionin tuomioistuimen mukaan unionin yleinen tuomioistuin saa uudistuksen ansiosta lisää joustavuutta asioiden käsittelyssä, sillä se voi hyvän oikeudenkäytön takaamiseksi nimetä yhteen tai useampaan jaostoon suuremman tai pienemmän määrän tuomareita kunkin asian tärkeyden ja tarpeiden sekä asiämäärän kehityksen mukaan. Uudistuksella pyritään myös turvaamaan oikeudenkäytön laatu ja joutuisuus sekä kehittämään sitä edelleen unionin kansalaisten eduksi.

Ei pidä unohtaa, että myös unionin tuomioistuimen asiämäärät ovat jatkuvassa kasvussa. Niinpä unionin yleisen tuomioistuimen vahvistaminen mahdollistaa tietyn toimivallan siirtämisen unionin tuomioistuimelta unionin yleiselle tuomioistuimelle, mikä on perussopimusten mukaan **ainoa ratkaisu** unionin tuomioistuimen ruuhkautumisesta selviytymiseksi.

Ehdotuksen kustannukset

Unionin tuomioistuin on budjetti- ja lainsäädäntöviranomaisten kehotuksesta myöntynyt uudistuksen kokonaiskustannusten vähentämiseen 25 prosentilla.

Niinpä uudistuksen nettokustannusten yhteismäärä kaikkien kolmen vaiheen osalta on **13,875 miljoonaa euroa** vuodessa, mikä vastaa noin 0,01 prosenttia unionin talousarviosta (135 miljardia euroa). Vuonna 2011 ehdotetun uudistuksen kustannuksiin verrattuna kyseinen luku on 23 prosenttia suurempi, kun taas unionin yleisen tuomioistuimen työmäärä on samana aikana kasvanut 43 prosentilla.

Tässä tilanteessa on korostettava, että ilman pikaista päätöstä tilanne huononee edelleen nopeasti, mikä on unionin kansalaisten ja talousarvion kannalta vahingollista. Kyseessä olevat rahamäärät huomioon ottaen riskit sisämarkkinoiden toimivuudelle ovat huomattavat niin kauan kuin kestävä ratkaisu puuttuu. Unionin yleisessä tuomioistuimessa riitautettujen komission määräämien sakkojen ja valtiontukiasioissa takaisin perittäväksi määrättävien tukien määrät liikkuvat miljardeissa euroissa, ja myös ne ovat tuomioistuinratkaisua odotettaessa jäädytettyinä ja siten poissa sisämarkkinoilta.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127